

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

13 de Personis quæ retrahere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

condict. in deb. P. cum similib. libere partem suam ab aliena separare poterit, ne communitio pariat dilectias. l. cum pater. §. dulcissimi. de leg. 2. l. 2. quando non petentium partes, lib. 10. C. Et constat ex his que paulo post, Deo fauente, dicitur ex permutacione redhibitionem non dari, cui proxima & similis est diuisio. l. cum pater. §. hereditatem, in 2. de leg. 2. gl. in l. 1. commun. vtriusq. ind. C. in verb. placuit. ¶ Nec nos mouet, quod inter diuidendum interdum index ad iudicatione vtitur, & eius remunerationis causa, pretio alteri sociorum ad iudicatio, vt emioni tunc diuisio accedere videatur. l. 1. diuisionem, commun. vtriusq. ind. C. Siquidem imitatur quidem emtionem in eo diuisio, facilius diuisionis ratione, l. 1. 2. 3. §. cum autem, commun. diuisum. C. §. quod si commo. de offic. iudic. apud Iust. in. sicut & similis, quod vtraque sit bona fidei. §. actionum, de act. vtraque habeat emtionem, l. si fructus, C. communia, vtriusq. ind. C. et de emt. at nullum simile idem est, l. fidem, C. de codicil.

De rebus mutuatis, locatis, in solutum datis, num redhiberi possint.

CAP. II.

- 1. Redhibitio gentilitia non habet locum in mutuatis, commo. datis.
- In locatis, eod.
- 3. Redhibitio gentilitia habet locum, in datis in solutum.

Dubium est potuit esse in mutuo, num retrahi posset, quod mutui dominium transficit in eum, qui mutuatur, & fiat, quod mutuo, de meo tuum. l. 3. §. appellat. de reb. cred. in P. §. 1. quib. mod. re contrah. obligat. Minus autem in commo. dato viget questio, quod per illud non fiat alienatio, vel dominii mutatio. l. rei commo. data, commo. P. eademque res expleto vsq. in quem commo. datur, reuocatur ad dominum, l. in commo. dato, §. sicut commo. data, P. c. vnic. eod. tit. apud Greg. multo minus quoque dubium in precario, quod ex arbitrio dantis repetitur. l. 1. & l. 2. l. cum precario, de precar. in P.

Sic est in locacione retractationem gentilitiam cessare palam est, quia nec ex ea ceterum alienata res, l. non solum loca. P. l. qui rem suam, 20. eod. tit. C. l. codicillis, §. 1. §. instituto filio, de leg. 2. et si locatio fiet in longum tempus per contractum liberalium. Ceterum neque etiam mutuum retrahi posse verius est. Franciscus Mignon in commentar. consuet. Andegauens. in articu. 3. 45. consuetud. num. 11. parte, ubi agitur de retractu. Quia tantum, vt mouimus, in rebus soli, non in mobilibus, in quibus cessat affectio, retractus gentilitius locum habet. C. n. sicut in mobilibus tantum mutuum, l. 1. §. mutui datio, de reb. cred. P. §. 1. quib. mod. re contrah. obligat. Sed & gratia, quae in mutuo est, affectionis est, & veluti liberalitatis, quae personam egredi non debet, videtur, vt in donationis retractu paulo ante diximus. l. super non videtur res alienari, quae ea conditione datur, vt eodem numero, pondere, & mensura, & bonitate restitatur, quemadmodum sit in mutuo. l. 1. §. l. cum quid si certi. peti. P.

Sed quid ita uendum in rebus, quae in solutum dantur videamus. Verior certe est sententia, quae asserit in his rebus, locum fore iuri retractui & in decretali v. dicitur. consuet. Biturigum, in iur. de retractu. §. 9. in addicione 3. ad §. 1. titulu. de retractu ap. Masuerium in praxi. Ioan. Faber in l. si praedium, C. de emt. et facit l. Senatus, 45. de leg. 1. Neque interest emtoris, si numos quos tantum creditur recipiat cum accessionibus legitimis: cum in numis non cadat affectio. l. numis, de in litem iuran. P. Estque datio in solutum, in iur. emtionis, l. 3. pro emtore, P. l. fin. ex quib. causis, in poss. etat. P. l. si praedium, 4. C. de emt. sed vltra, res quae in solutum datur alienari censetur cum onere suo, in l. alienatio, §. l. qui tabernas, de contrah. emt. in P. l. Statius Florus, de iure fise. quale est, vt res possit a proximior redimi: accideret alicuiquin, vt quod via vna prohibetur, videlicet per emtionem, ne fiat frans proximo, alia per obliquum permitteretur, contra l. cum quid, de reg. iur. ca. ruz, de procura. l. fin. C. si mancip. sita veniat, ne prostituat. l. si ore oportet, §. mater, de tutel. l. oratio, de sponsalib. P. Et hanc questionem quoq. alias in publicis prelectionibus problematice disputauit: sed nunc sufficit, si quod verius mihi videtur explicauerim breuius.

De rebus permutatis, num subiiciantur retractui. Cap. 12.

- 1. Redhibitio gentilitia non habet locum in permutatis.
- 2. Nisi in fraudem fiat.

Non est habere locum retractum in permutacione nota: consuetudinum enarratores. Chassanau in §. 9. des retractz, in consuetu. Burg. versic. quid autem, Math. de Afflic. in commentar. iuris protomiseos. in gl. licet enim Boeri in §. 1. de retract. in consuetu. Biturig. Ioan. de Plat. in l. si de praediis decurio, sine decret. non alien. l. 10. C. vers. Et facit hac lex. Quia qui prohibetur vendere, non phibetur permutare. vt in l. 3. de praediis curial. lib. 10. ca. ad questiones, de rerum permut. ap. Greg. Dehinc permutacio non videtur omnino alienacio, eo quod aua res in locu datae subrogatur, quae naturam prioris referre videtur, l. si cum iudicio sibi, §. qui in iur. arum, l. si quis cautio, P. l. parabolam, C. de episc. & cleri. §. fuerat, de actio. Quod tamē ita accipi debet, si res permutata sit eiusdem qualita- tis, vt si immobilis cum immobili permutetur. Boerius in d. §. 1. de retract. Quamobrem si ex vno latere res immobilis vna, ex alio res alia, & pretium permutentur, dubium est, an tanquam emtio censetur contractus: an tanquam permutacio. Proinde Ioannes Andreas, in cap. ad questiones, de rerum permut. inspiciendam arbitratr esse mentem eorum qui agunt: num velint permutare, an vendere. At cum de ea non constet, inspiciendum est, nam pretium excedat valorem rei, cum qua pretium pro vna re datur, & an ei res accedat, & tunc dicitur emtio: tuncque erit locus retractui, quia quod praepoller inspicitur, l. maiorem, de pact. P. l. quod in dubio, de consecra. ecclesiar. l. quaritur, de sta. homi. c. Hermaphroditus, 4. q. 3. l. tenetur, §. 1. de actio. an vero pretium rei accedat ad perficiendam aequalitatem, quo casu censetur permutacio. d. c. ad questiones, de rerum permut. l. item si pretio, §. 1. locati. Quod si nec de hoc quoque constat, dicendum arbitratr Bartolus, esse contractum innominatum, in l. 1. num. 7. de rerum permut. & agendum esse praescriptis verbis actione. Bartolin. l. 1. §. at cum loca. facit l. 1. §. at cum, de praescri. verb. in P.

Et haec vera sunt, quando sine fraude permutacio fit, praediis interpretis citatis in hoc cap. In fraudem tamen fecisse non videtur, qui cum vellet ius protomiseos declinare, & vellet praedium emere, aliud praedium dedit, quod pro pretio, nomine permutacionis, tradidit: quod is cum quo permutauit statim vendidit, vtroque sibi ita prospiciente. Tiraquell. in proemio retract. num. 71. Et seq. l. si cum alienum, 70. §. ait prator, de acquir. hered. P. Hoc quippe non fraudis, sed prudentiae adscribitur, l. si supulver, 4. 2. in 1. de acqu. hered. vt non reprehenditur, qui sibi prospiciet: s. subiciat aliquem, qui a se procuratore rem emtam nomine dominii petat. l. at qui natura, 20. §. cum me ab ipse, de negot. gest. P. l. feruus doctalis, §. solut. matrim. in P. l. cum pater, §. Titio, de leg. 2. Et sic consilium fraudandi potius, quam euentum consideramus, vt in l. 4. §. si quis autem, de fideicommiss. libertas, cum in fraude vtrumque consideretor, animus, & euentus, in l. ait prator, §. 1. qui in fraud. credit. in P. l. si feruus in 2. 81. de acquir. hered. l. quia amicus, §. si patronus, in fine, si quis omni causa, et in P. Neque nos mouere debet, quod permutatio vicina sit emtionis, l. permutacionum, C. de rerum permut. & ideo admittitur videatur eandem redhibitionem: quando quidem & euentum est in aliquibus casu, vt cum ceteris conuentionibus conuenire: verum tamen diuersam habere naturam, l. 1. de rerum permut. P. l. in si de contra. emt. in P. l. naturas, §. 1. de praescri. verb. P. vt in redhibitione, & aliis quibusdam.

De Personis, quae retrahere possint.

CAP. 13.

- 1. Retrahit proximior venditori.
- 2. Propinquus & proximior quis dicitur.
- 3. Redhibendi facultas, ad quem gradum extendi possit personarum.
- 4. Redhibendi facultas a tempore venditionis incipit queri tunc proximo.
- 5. Redhibere num possit proximior, qui ex mandato venditoris vendidit.
- 6. Redhibent proximi omnes, si velint, si sint in eodem gradu, alioquin ord. ne proximiores.
- 7. Redhibitio num fiat a proximior, facta venditione: vni de genere.
- 8. Redhibent proximiores, si velint, ab emtore: non tamen cogi possunt ab emtore redhibere, si nolint.

Hactenus est de rebus, vt de materia: nunc de personis quae retrahant agamus. Constat itaq. proximum esse debere retractantem, qualis dicitur, quae nemo in gradu cognationis antecedit. l. ex duob. de vulg. P. l. proximi, de verb. sig. P. l. 1. §. proximus, vnde cog. ¶ Fluētuanus tamen interpretis in definiendo proptinquo, seu

proximior. Nam aliqui rati sunt proximos considerari debere, respectu eius a quo processerint res, non habita ratione venditoris. *Bartholomæus Chassanau* in §. 1. ad verba, *dum mensi heritago. de retract. in consuetu. Burgun. Tiraquell.* adseruaciones in tract. *de retractu gentilitio*, in §. 11. glo. x. num. 11. 13. 14. 15. 16. 17. At *Tiraquellus* melius refert proximitatem ad vendentem, *Tiraquell.* in d. §. 11. glo. x. num. 18. 19. 20. *quia ille, §. 11. loquitur nominatum de proximo vendentis*, non ad eum a quo prius bona descendit, vel ad stipitem; dum enim moritur possessor, non eis bonis, proximi eorum a quibus bona processerunt, succederent, sed proximi possessoris, ut pote mutata iam familia per acquisitionem, ut per additionem bonorum defuncti fiunt heredes. *l. sed si plures, §. filio impuberi, de vulg. in P.* Sicut & in successione feudorum, in quibus & ius retractus locum habet, persona vltimi vasalli, non primi acquirantis inspicienda. §. 1. & *ibi Andreas Ifern. de natura successio feud. in v. sib. fundo. & Bald. consil. 200. vol. 15.*

3 Verum tamen queritur vsque ad quem gradum porrigitur facultas redhibitionis. Et certe si ius successiois sequamur, ad decimum vsque gradum prorogabimus nomen agnationis: si autem consideremus proximitatis nomen, vsque ad sextum, & septimum a sobrino sobrinaque natum. *§. fin. de successio. cognator. vide Theophil. in d. §. fin. eod. tit.* Hancque postremam sexti gradus, & septimi proximitatem in retractu admittent tantum, propter affectionem rerum, quæ in eo considerantur, quæ certe affectio, neque in personis vltra septimum gradum conferuatur. *c. ad scilicet, 35. q. 5. attamen sequor graduum computationem Pontificiam, iuxta canonem, ad sedem, 35. q. 5. cuius gradus 7. est in iure ciuili 12.*

4 Observandum tamen autem proximum hunc venditoris, tempore venditionis sibi querere ius, facta venditione, vsque adeo ut si emtor, pendente tempore anni & diei, quod indultum est proximo ad redhibendum, *c. constitutus, de restitu. in integr. rem alii vendiderit, & secundus venditor alii, & quauis per mille manus, ut dicunt, alienatione res peruenerit: nihilominus tamen proximus prioris emtoris a quocunque potest intra tempus repetere, & præfertur primis 2. & 3. & vltioris venditoris: semel enim eius questum, ab emtore vendente, auferri sine facto eius non potuit. *l. d. quod nostrum, de reg. iur. c. satis peruersum, 16. dist. c. conquerente, de restitu. spolia l. fin. de pact. P. l. nouatione, de fideiuss. l. si cum, C. de loc. Et pendente concessio tempore redemptionis, res alienata censetur cum suo onere ab emtore primo distracta, *l. vnic. rem alienam gerens, non inter d. rerum suarum alien. C. l. & sine censu & reliq. fundum compara. non poss. C. l. nihil proponis, 123. de legat. 1. & cum iure tantum vendentis, l. qui tabernas, de contrahen. emt. P. l. via, 21. §. si fundus, de seruic. rusticor. prædior. cum que causa rei. l. alienatio cum sit, de contrahen. emt. P.* Quamobrem proximus, durante sua facultate, agere non tantum aduersus emtorem primum, sed aduersus quoque quoscunque possessores rei: quia hæc actio personalis est in rem scripta, rei persecutoria, quæ nascitur ex contractu, & semper dicitur esse possessoris comes, & veluti inherens, ut realis naturam assumat. *Bartholomæus post glo. in l. si tertius, §. si quis prius, de aqua pluuiæ arcend. P. lason in §. quadam, de actio. Quamobrem & euitandi circuitus gratia, datur tantum aduersus vltimum possessorem, ex lege municipali directe. argumento, l. dominus testamento ad sinem, de conditio. indebi. P. in l. cum fundus, §. si seruum tuum.***

5 Sed tamen queritur, num proximus, qui ex mandato venditoris rem vendidit, possit iure propinquitatis redhibere. In qua dicendum videtur cum *Matthæo de Afflicis*, non posse: quod is qui se alterius facto subscrisperit, videatur consentire, & iuri suo cedere. *l. 1. §. sed et si, quod in §. in P. l. pen. de in rem versio. non liceat, in 1. cap. cum redemptor, 12. quaest. 1. l. Titius Scii procurator, §. de rescind. vend. l. fin. de inoffic. testament. in P. cum similib. Verior tamen est contraria sententia, ut qui alterius facit mandato, sibi non præiudicet. *Chassanau ad consue. Burgund. §. 10. in vltima gl. tibi sed quero, pone quod consanguineus.* Neque enim potest videri remisse alterius nomine contrahens ius retractus, quod adhuc sibi non competebar, cum fieret emtio, ut ius non competens. *l. qui superstitis, §. l. is qui heres, §. si quis, de acquir. heredi. l. lista scriptum, §. si sub conditione, de legat. 2. l. spem eorum præiorum, C. que res pign. ob poss. l. 1. §. quod ait prætor, in 2. quorum legat. in P.* Et qui mandato alterius quippiam agit, nudum ministerium præstat, eiusque negotii, sicut nec commodum, ita nec in commodum ad eum pertinere potest, *l. qui proprio, 46. §. procurator, de procur. in P. & nemini officium suum debet esse damnosum, ea. cum non**

debeat, de electio. in 6 l. seruis communis, §. quod vero, de fur. l. sed quis, ex signatoribus, quib. mod. testam. aperiant. P. Nam qui mandato vendit, facere id videtur, non tanquam proximus, sed tanquam extraneus, & proinde non nocebit actus, tanquam a proximo factus. *argum. l. si pater familias, §. §. qui duos, de adop. P. l. cum quidam, de administr. tuto. litem eorum, quod cuius, vniuer. P.*

¶ Quando tamen plures proximi sunt in eodem gradu, omnes admittuntur, si velint, ut in iure successiois: omnia tamen differentia fratrum consanguineorum, & vtrinque coniunctorum, quam paulo aliter consuetudines hic, quam in successioibus obseruât. *Chassanau in §. 4. vltima annota. de retrac. in consuet. Burgun. Iuan. Faber, §. si plures, de legitima agna. success. Vocantur autem proximiores, sed ordine prioritatis, nisi si quid priores impediant. l. ex gradatim, de munerib. & hono. in P.* Sed rursus hic obseruandum absolute verum esse, extraneo facta venditione, proximiorum emtorem retrahere posse.

¶ Porro si fidei iure de genere, & proximitate vendatur res, vtriusque consuetudines: nam ex consuetudine Campaniæ & communis, admittitur proximior ad retrahendam rem remotiori venditam, vt annotat *Ancharanus, de consil. 307. & seg. & Baldus, consil. 28. volum. 3. incip. dominus Thomæ.* Talisque consuetudo est Engolimensis, Xantonensis, Pictauiensis, *Joannes Faber in §. ita de num. de heredita. quæ ab intestat. deserunt. Boerius decif. 76. num. 7.* At ex consuetudine Biturigum, emente remotiori, non retrahit proximior. *in tit. de retract. §. 3. in consuet. Bitur.*

¶ Item tamen regula de proximiori intelligenda est, si ipse proximus & vel proximiores agant: alioquin tacentibus illis, emtor non potest conueniri. *Iacob de S. Georgio in l. si mulier, §. ex ass. de iure ditionum, argum. l. fin. ad le. Fab. de plag.*

Sed num is qui vendidit, aut filius eius possint retrahere. Cap. 14.

- 1 Retrahere non potest, tanquam proximus, qui vendidit ex nouo, etiam iure.
- 2 Retrahere rem venditam a patre num filius familias possit.

In quæstione tamen venit, num is qui vendiderit, possit retrahere, si post venditionem intra tempus quo retrahi possit, decedat proximi, ita ut is solus remaneat. Et quidem *Franciscus Mignon* posse sentisse videtur, in commentar. ad consuetud. *Andegauensium* in 12. parte, ubi agitur de retractu artic. 346. numero comment. 16. videtur id probare, *l. si in emtionem, de mino. 25. anno.* quod receptum etiam sit patrem instituisse posse petitionem, vt procuratorem filiorum, vt retractetur venditio per illum facta, *l. de libera. caus. C. etiam filius inuitis, l. 1. §. 2. eod. tit. l. de libera. caus. P.* vt necis præiudicium sibi facit, qui tutorio nomine & pro pupillo hereditatem adit, quo minus suo nomine contra testamentum eius, qui pupillum, heredem instituit, possit mouere actionem. *l. cum quadam, C. de administr. tuo.* At diuersas partes lubentius sequor, & eundem venditorem etiam solum reitici a redemptione rei: ægre enim iura patiuntur improbare, quæ quis iam approbauerit, & contra, *l. Pomponius, 10. de neg. gest. P. l. si uxor, de adu. terit. in P. ea cum Vionensis, de electio. can. dilectissimi, §. q. 2. ca. horrendus, 32. q. 2. & qui vendidit, iam remisit affectionem rerum maiorum, vt recursum eo iterum redimendi non debeat patere, *l. quaritur, §. si venditor, de adu. edit. l. postquam liti, C. de tran. fact. præsertim cum liceat proximo vel expresse, vel tacite, per lapsum anni & diei, remittere hoc ius emtori, §. porro quibus modis poterat olim seu alien. in v. feudor. facere etque huius intentioni ex diametro videtur, eum quem de emtione tenet actio, agentem repellere exceptionem, *l. vindicantem, 17. de emtio. P. l. 1. de reb. alien. non alien. C.* iusque superueniens venditori, confirmat venditionem emtori. *l. si quis alienam rem, 47. de actio. emt. P. l. cum vir prædium, de v. scap. P.* Sed & valida & efficax erat venditio, quam retractare conatur. Quæ ratione hæc prohibitio constituit differentiam cum redemptione, quæ fit a vendente, quando facta fuit lege contrahere prohibente, & contractus ideo nullus est. *et in l. quem admodum, de agric. & censu. lib. 11. & in l. si seruo, qui & a quibus manumiss. liberi non fiant. P.* Et quamuis verum sit, eum qui alieno nomine quid gessit proprio posse retractare, vt dictum est: tamen non sequitur, vt quod quis proprio gessit, idem possit dissoluere in damnum alterius. Et quamuis proximus de vno dicatur eo solo, *l. proximi, de verbor. significat. P.* tamen id improprie, *l. in vulgari, eod. titu.* Et vltra, quamuis retrahere volens esse debeat proximus: tamen non omnes proximi, eo nomine continen-**